

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laeiksi holhouslain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 16/1995 vp laeiksi holhouslain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Lakivaliokunta on antanut eduskunnalle asiasta mietintönsä n:o 5/1995 vp.

Eduskunta edellyttää, että holhoustoimen organisaation uudistaminen toteutetaan alkaneen vaalikauden aikana.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

holhouslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 19 päivänä elokuuta 1898 annetun holhouslain 39 §:n johdantokappale sekä 1 ja 4 kohta, 40 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 1 ja 4 kohta, näistä 40 §:n 1 momentin 4 kohta sellaisena kuin se on 30 päivänä joulukuuta 1969 annetussa laissa (843/69), sekä

lisätään lakiin uusi 35 a §, 39 §:ään uusi 5 ja 6 kohta, 40 §:n 1 momenttiin uusi 5—7 kohta sekä lain 4 lukuun uusi 49 a § ja lakiin uusi 50 a § seuraavasti:

35 a §

Holhoojalla on ilman holhottavan suostumusta oikeus avata sellaisia holhottavalle saapuneita kirjeitä, joiden voidaan lähettäjän nimen tai muun erityisen seikan perusteella päätellä koskevan asiaa, josta holhoojan tulee huolehtia.

39 §

Älköön holhooja ilman tuomioistuimen lupaa holhottavan puolesta:

1) luovuttako kiinteää omaisuutta tai sellaista maanvuokra- tai muuta käyttöoikeutta rakennuksineen, joka voidaan maanomistajaa kuulematta siirtää kolmannelle;

4) tehkö sopimusta kuolinpesän yhteishallinnosta eikä elinkorosta;

5) tehkö sopimusta avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön perustamisesta taikka tällaiseen yhtiöön liittymisestä;

6) vastiketta antamalla hankkiko arvopapereita, kaupankäynnistä vakioiduilla optioilla ja

termiineillä annetun lain (772/88) 1 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja johdannaissopimuksia, joiden kohde-etuutena on arvopaperi, valuutta, korko, johdannaissopimus tai tällaisen kohde-etuuden hinnan kehitystä kuvaava tunnusluku, eikä osuuksia yhteisöissä lukuun ottamatta:

a) valtion, kunnan tai kuntayhtymän liikkeesseen laskemia joukkovelkakirjoja;

b) arvopapereita, joilla käydään arvopaperimarkkinalain (495/89) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettuihin tavoin julkisesti kauppaa;

c) osuuksia sellaisessa sijoitusrahastossa, jonka pääomasta vähintään kolmeneljäsosaa on sijoitettuna a ja b alakohdissa tarkoitettuihin arvopapereihin ja joukkovelkakirjoihin;

d) puhelinosa- osakkeita ja -osuuksia sekä muita sellaisia osakkeita tai osuuksia, joiden tuottaman oikeuden pääasiallisena sisältönä on oikeus kotitaloudessa tavallisesti käytettävän hyödykkeen tai palvelun saamiseen, jos osuuteen ei liity henkilökohtaista vastuuta yhteisön veloista; sekä

e) sellaisia osakkeita tai osuuksia, joita tar-
koitetaan 40 §:n 1 momentin 5 kohdassa.

40 §

Älköön holhooja ilman holhouslautakunnan
lupaa holhottavan puolesta:

1) vastiketta antamalla hankkiko kiinteää
omaisuutta tai sellaista maanvuokra- tai muuta
käyttöoikeutta rakennuksineen, joka voidaan
maanomistajaa kuulematta siirtää kolmannel-
le;

4) ottako muuta lainaa kuin valtion myön-
tämää tai takaamaa opintolainaa, taikka men-
kö vekselisitoumukseen tahi vastuuseen toisen
velasta;

5) luovuttako tai vastiketta antamalla hank-
kiko osakkeita tai osuuksia, jotka oikeuttavat
hallitsemaan huoneistoa, tai asumisoikeusasun-
noista annetussa laissa (650/90) tarkoitettua
asumisoikeutta;

6) tehkö sopimusta perinnönjaosta, joka toi-
mitetaan ilman perintökaaren 23 luvussa tar-
koitettua pesänjakajaa;

7) luovuttako pantiksi holhottavan omai-
suutta tai muulla tavoin perustako siihen pant-
tioikeutta.

49 a §

Holhooja on velvollinen korvaamaan vahin-
gon, jonka hän on toimeksaan tahallisesti tai
huolimattomuudesta aiheuttanut holhottavalle.

Vahingonkorvauksen sovittelusta ja korvaus-

vastuun jakautumisesta kahden tai useamman
korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä
vahingonkorvauslain (412/74) 2 ja 6 luvussa
säädetään. Jos virkaholhooja on aiheuttanut
vahingon, korvausvastuuseen sovelletaan lisäk-
si vahingonkorvauslain 3 ja 4 luvun säännök-
siä.

Holhottava ei ole velvollinen korvaamaan
vahinkoa, jonka holhooja on aiheuttanut toi-
miessaan hänen lukuunsa.

50 a §

Holhouslautakunta voi määrätä, että hol-
hoojan on laadittava omaisuuden hoidon ja
käytön ohjeeksi hoitosuunnitelma ja esitettävä
se holhouslautakunnan hyväksyttäväksi, jos
tätä on omaisuuden laatu ja määrä sekä muut
seikat huomioon ottaen pidettävä tarpeellisena.

Hyväksyttyä hoitosuunnitelmaa voidaan tar-
vittaessa muuttaa tai täydentää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 19 .

Sellaiseen oikeustoimeen, joka on tehty en-
nen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tä-
män lain voimaan tullessa voimassa olleita
säännöksiä. Näitä säännöksiä sovelletaan myös
ennen tämän lain voimaantuloa syntyneen vah-
ingon korvaamiseen.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen
täytäntöön panemiseksi tarvittaviin toimenpi-
teisiin.

Laki

avioliittolain 86 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 13 päivänä kesäkuuta 1929 annetun avioliittolain (234/29) 86 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 16 päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa (411/87), seuraavasti:

86 §

Eloonjäänyt puoliso on oikeutettu sanottuna aikana yksin vallitsemaan omaisuuttaan. Jos eloonjäänyt puoliso tahtoo tehdä sellaisen luovutus- tai muun toimen, johon toisen puolison suostumus 38 tai 39 §:n mukaan olisi tarpeen, siihen on kuitenkin hankittava joko oikeuden lupa tai perillisten kirjallinen 66 §:n mukaisesti annettu suostumus. Eloonjäänyt puoliso on

velvollinen tekemään osituksessa tilin omaisuuden vallinnasta kuolemantapauksen jälkeiseltä ajalta sekä sen tuotosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

Oikeustoimeen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

perintökaaren 23 luvun 3 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1965 annetun perintökaaren (40/65) 23 luvun 3 ja 7 § seuraavasti:

23 luku

Perinnönjaosta

3 §

Osakkaat saavat toimittaa perinnönjaon sopimallaan tavalla. Jos osakas on vajaavaltainen tai jos uskottu mies edustaa häntä perinnönjaossa, on kuitenkin noudatettava, mitä holhouslain 40 §:n 1 momentin 6 kohdassa säädetään.

Jos jonkun osakkaan osuus pesästä on ulosmitattu tai jos osakas vaatii, on jako pesänjakajan toimitettava.

7 §

Pesänjakajan on määrättävä perinnönjaon aika ja paikka sekä todistettavasti kutsuttava

osakkaat toimitukseen. Pesänjakajan on, jos kaikki osakkaat ovat tulleet saapuville, koetettava saada heidät sopimaan jaosta. Jos sopimus saadaan aikaan, jako on toimitettava sen mukaisesti.

Jos holhooja tai uskottu mies on tehnyt 1 momentissa tarkoitetun sopimuksen osakkaan puolesta, jako voidaan toimittaa sopimuksen mukaisesti, jos pesänjakaja katsoo sen päämiehen edun mukaiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

Jos perittävä on kuollut ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 30 päivänä huhtikuuta 1964 annettuun kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelakiin (202/64) uusi 12 b § seuraavasti:

12 b §

Jos eläkelaitos suorittaa vajaavaltaiselle 3 §:n 4 momentissa tarkoitettua taloudellista tukea, eläkelaitoksen tulee sen estämättä, mitä 12 a §:ssä säädetään, ilmoittaa siitä vajaavaltaisen kotikunnan holhouslautakunnalle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 19 ____.

Helsingissä 6 päivänä syyskuuta 1995
